

KINDEROPVANG

Algemeen

Sedert 1 januari 2005 is de Wet kinderopvang in werking getreden. Deze wet regelt de kwaliteit en financiering van kinderopvang. Uitgangspunt van de wet is dat kinderopvang een zaak is van ouders, werkgevers en overheid. Deze drie partijen dragen daarom bij in de kosten.

Alle bestaande regelgeving, voor de gemeentelijke uitvoering valt te denken aan de Regeling Kinderopvang en buitenschoolse opvang voor alleenstaande ouders, kinderopvang bestaande uit subsidieplaatsen, de bedrijfsplaatsen en particuliere plaatsen, is met ingang van 1 januari 2005 ingetrokken. Daarvoor in de plaats is de Wet kinderopvang van kracht geworden.

Indeling

Opvang van kinderen kan op basis van de onderliggende redenen worden onderverdeeld als volgt:

- Opvang voor kinderen van ouder(s) die daadwerkelijk betaalde arbeid verrichten
- Opvang voor kinderen van ouder(s) die een re-integratietraject richting arbeidsmarkt volgen.
- Opvang voor kinderen als gevolg van Sociaal en/of medische redenen (SMI)

NB. Peuterspeelzaal wordt niet aangemerkt als kinderopvang.

Wet Kinderopvang (Wk)

Met de invoering van de Wet kinderopvang is de situatie met betrekking tot de kinderopvang veranderd. Gemeenten kopen niet langer (gesubsidieerde) kinderopvangplaatsen in die werden bekostigd vanuit de bijzondere bijstand. De Wet kinderopvang geeft nu de ouder(s) een meer centrale rol door introductie van een systeem van vraagfinanciering. De kosten zullen tripartiet worden gefinancierd door werkgevers, overheid en de ouder(s).

De ouder wordt geacht zorg te dragen voor financiering van de kosten en is derhalve geheel verantwoordelijk voor betaling van de nota van het kinderdagverblijf. De ouder zal zelf de tegemoetkoming bij de werkgever en de overheid (belastingdienst) moeten aanvragen.

Het aandeel van de gemeente in de uitvoering van de Wet kinderopvang is neergelegd in artikel 22.

Ouders die van de gemeente een tegemoetkoming kunnen ontvangen:

Ouders die een re-integratietraject volgen en een uitkering ontvangen op grond van de:

- Wet Werk en Bijstand
- Algemene Nabestaanden Wet
- Wet inkomensvoorziening ouderen en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werklozen Werknemers (IOAW)
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandige (IOAZ)
- Niet-uitkeringsgerechtigden (NUGGERS) die als werkzoekenden zijn geregistreerd bij het CWI en een traject naar werk volgen (vooral herintreedsters)

- Kunstenaars met een uitkering op grond van de Wet inkomensvoorziening kunstenaars (WIK) per 1 januari 2005 Wet Werk en inkomen kunstenaars (WWIK)
- Tienermoeders met een WWB-uitkering die een opleiding volgen
- Studenten die zijn ingeschreven bij een instelling zoals bedoeld in de Wet studiefinanciering 2000 en de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdragen en studiekosten
- Nieuwkomers die een verplicht inburgeringstraject volgen
- De gemeente heeft voorts van de mogelijkheid om nadere specifieke groepen toe te voegen aan de "gemeentelijke doelgroep" geen gebruik gemaakt en beperkt zich vooralsnog tot de speciale doelgroepen genoemd in artikel 22 van de Wet.

Vormen van opvang

Er zijn diverse vormen van opvang. Opvang in georganiseerd verband tegen een vergoeding. Denk hierbij aan een Kinderdagverblijf of gespecialiseerde instellingen die werken met gastouders. Maar ook opvang door particulieren, bijv. burens, vrienden, kennissen, familie etc.

De Wet kinderopvang stelt eisen aan kwaliteit van de opvang. In de wet zijn basiskwaliteitseisen geformuleerd over onder andere veiligheid en gezondheid. Kindercentra en gastouders die aan de eisen voldoen, worden in een register bij de gemeente opgenomen. Ouders moeten een uittreksel van het register kunnen tonen. Dit uittreksel is verkrijgbaar bij de gemeente (Tot nader bericht bij de afdeling Samenleving).

Soorten opvang

De opvang zelf is weer onder te verdelen in:

- Dagopvang voor kinderen tot 4 jaar
- Naschoolse-of buitenschoolse opvang voor kinderen van 4 jaar tot de leeftijd 12/13 jaar (aanvang Middelbare school)
- Voorschoolse opvang, de tijd vanaf het moment dat de ouder de woning verlaat tot het moment dat de school een aanvang neemt.
- Tussenschoolse opvang, de zogenaamde "overblijf"

De laatste vorm, de tussenschoolse opvang, komt in het kader van de Wet kinderopvang **NIET** voor een tegemoetkoming in aanmerking.

Tegemoetkoming

De ouders die tot de gemeentelijke doelgroep behoren (artikel 22 Wk) dienen schriftelijk een aanvraag in bij de gemeente. De aanvraag geldt voor maximaal een kalenderjaar en dient elk jaar opnieuw te worden ingediend.

Ouders kunnen de aanvraag bij de gemeente pas indienen zodra zij een offerte of overeenkomst van het kindercentrum of gastouderbureau kunnen overleggen. Deze offerte/overeenkomst dient wel de navolgende gegevens te bevatten:

- Naam kind
- Geboortedatum kind
- Naam adres kinderopvangcentrum of gastouderbureau
- Soort kinderopvang
- Ingangs-en einddatum van de opvang
- Schatting van het aantal opvanguren per jaar
- Gemiddelde kosten per uur.

Beoordeling

Na ontvangst van de aanvraag om een tegemoetkoming, dient het recht op een tegemoetkoming te worden beoordeeld.

De eerste vragen die moeten worden beantwoord zijn:

Behoort de ouder tot de gemeentelijke doelgroep (artikel 22 Wk)?

Is er een noodzaak tot opvang?

Alleen indien beide vragen positief met ja kunnen worden beantwoord kan verdere beoordeling en afhandeling van de aanvraag plaats vinden.

Hoogte tegemoetkoming

De tegemoetkoming bedraagt maximaal 1/6 van de totale kosten van opvang per ouder.

De minister stelt jaarlijks zowel voor dagopvang als voor naschoolse opvang een maximum uurtarief vast op basis waarvan de tegemoetkoming wordt berekend.

In bepaalde situaties kunnen ouders aanspraak maken op een aanvullende tegemoetkoming van 4,5% voor het eerste kind en 3,5 % voor het tweede en volgende kind van de opvangkosten. (Artikel 23, artikel 22 eerste lid jo. artikel 6 lid 1 en artikel 22 tweede lid Wet kinderopvang.)

Sociaal medische indicatie

Als gevolg van de problematiek omtrent de centralisering van de indicatiestelling AWBZ en de onzekerheid omtrent het tijdig vormgeven Centrum Indicatiestelling Zorg is besloten de artikelen met betrekking tot Sociaal Medisch Geïndiceerden (SMI) (artikel 6 eerste lid onder 1; Artikel 23) in het jaar 2005 niet in werking te laten treden.

Deze huishoudens kunnen geen beroep doen op de Wk en ontvangen derhalve geen tegemoetkoming van de overheid op grond van de Wk.

Aanvragen om een vergoeding in de kosten van kinderopvang op grond van een Sociaal Medische Indicatie dienen te worden beoordeeld op grond van de bepalingen van de bijzondere bijstand. Zie richtlijn 3.7.1 hieronder.

Tussenschoolse opvang (overblijf) en peuterspeelzaal

Deze vormen van kinderopvang worden in het kader van de Wk niet aangemerkt als kinderopvang en komen NIET voor een tegemoetkoming in aanmerking.

Verzoeken van ouders om een financiële vergoeding hiervoor dienen te worden gezien als een aanvraag in het kader van bijzondere bijstand en als zodanig te worden beoordeeld en afgehandeld. Zie richtlijn 3.7.1 hieronder.

3.7.1 KINDEROPVANG OP BASIS VAN BIJZONDERE BIJSTAND

Algemeen

Sedert 1 januari 2005 is de Wet kinderopvang in werking getreden. Deze wet geeft ouders de mogelijkheid van een financiële tegemoetkoming indien de zorg van de kinderen niet te combineren valt met het verrichten van betaalde arbeid.

Alle bestaande regelgeving van voor 1 januari 2005 is met de inwerking treden van de Wet kinderopvang komen te vervallen.

Uitzonderingen

De Wet kinderopvang geeft een uitputtende opsomming van de doelgroepen die zich tot de gemeente kunnen wenden voor een financiële tegemoetkoming. Echter de gemeentelijke doelgroep is niet geheel sluitend die buiten de werking van de Wet kinderopvang vallen.

Sociaal medische indicatie

Als gevolg van de problematiek omtrent de centralisering van de indicatiestelling AWBZ en de onzekerheid omtrent het tijdig vormgeven Centrum Indicatiestelling Zorg is besloten de artikelen met betrekking tot Sociaal Medisch Geïndiceerde (SMI) (artikel 6 eerste lid onder 1; artikel 23) in het jaar 2005 niet in werking te laten treden.

Deze huishoudens kunnen geen beroep doen op de Wk en ontvangen derhalve geen tegemoetkoming van de overheid op grond van de Wk.

De minister heeft de gemeente beleidsvrijheid gegeven om zelf te kunnen bepalen op welke wijze zij financieel gezien huishoudens met sociaal-medische problematiek willen ondersteunen voor het kinderopvanggebruik.

Verordening - Procedure

De gemeente is middels het bepaalde in Artikel 2 van de Verordening tegemoetkoming kostenkinderopvang bevoegd tegemoetkomingen te verstrekken wegens een sociaal-medische indicatie op andere gronden.

Ingestemd is met de opvatting dat de noodzaak van kinderopvang op medisch-sociale gronden objectief vooraf dient te worden bepaald, niet alleen aan de hand van een protocol maar ook door een onafhankelijke organisatie die niet zelf is belast met de uitvoering van de kinderopvang.

Vraagstelling dient te zijn: Is opvang noodzakelijk en geef een indicatie van de omvang van de opvang? De indicatie mag niet ouder zijn dan maximaal 6 maanden voorafgaande aan de aanvraag.

Hierbij dient wel te worden getracht de minst kostbare vorm van opvang te benutten.

De tegemoetkoming zal worden toegekend conform de reeds bestaande beleidsregels op basis van bijzondere bijstand.

Ouders die een tegemoetkoming in de kosten van opvang voor hun kind(eren) wensen kunnen een aanvraag indienen voor een financiële bijdrage op basis van bijzondere bijstand.

Tussenschoolse opvang (overblijf)

Onder tussenschoolse opvang wordt verstaan de tijd tussen na de schooltijd in de morgen tot aanvang van de lessen in de middaguren. Over het algemeen de periode van 12.00 uur tot 13.00 uur. Het betreft altijd schoolgaande kinderen vanaf 4 jaar tot ongeveer 12 jaar.

Deze vorm van kinderopvang wordt in het kader van de Wk niet aangemerkt als kinderopvang en komt NIET voor een tegemoetkoming in aanmerking.

Verzoeken van ouders om een financiële vergoeding hiervoor dienen te worden gezien als een aanvraag in het kader van bijzondere bijstand en als zodanig te worden beoordeeld en afgehandeld.

De tussenschoolse opvang (overblijf) kan noodzakelijk zijn doordat de ouder(s) arbeid in loondienst verricht(en) danwel een re-integratietraject volgt/volgen. In die situaties dient de noodzaak tot opvang niet nader te worden onderbouwd. Bijstandsverlening is mogelijk met inachtnaam van de voorwaarden die aan bijzondere bijstand zijn gesteld.

Indien tussenschoolse opvang (overblijf) op grond van medische danwel sociale gronden wordt aangevraagd zal een wel een nader onderbouwing van de noodzaak tot opvang moeten worden opgesteld. Dezelfde procedure wordt gevolgd als bij opvang op basis van Sociale en/of medische gronden (zie onder **Sociaal medische indicatie**)

Peuterspeelzaal

Kinderen die een peuterspeelzaal bezoeken doen dat over het algemeen als voorbereiding op de basisschool. Het kind moet minimaal 2 ½ jaar oud zijn. Bij de leeftijd van 4 jaar wordt

de basisschool bezocht. Deze vorm van kinderopvang wordt niet aangemerkt als kinderopvang en valt niet onder de werking van de Wet kinderopvang.

Aanvragen om een financiële tegemoetkoming voor deze vorm van kinderopvang dienen te worden aangemerkt als een aanvragen om bijzondere bijstand en als zodanig te worden beoordeeld en afgewerkt.

De noodzaak van deze vorm van kinderopvang zal vrijwel uitsluitend liggen op sociaal en/of medische gronden. Echter op grond van de beperkte mogelijkheden behoeft een dergelijke aanvraag niet te worden onderbouwd met een indicatiestelling van een onafhankelijke instelling. Een verzoek van een huisarts of maatschappelijk werker kan volstaan.

Bepalingen

Wet kinderopvang

Bijzondere Bijstand

Trefwoorden

Gastouders

Kinderopvang

Peuterspeelzaal

Overblijf

Sociaal-medische Indicatie